

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto ehdotuksesta neuvoston päätökseksi EU:n ja Japanin tulliyhteistyösekokomiteassa ilmaistavasta Euroopan unionin kannasta valtuutettuja talouden toimijoita koskevien ohjelmien vastavuoroiseen tunnustamiseen Euroopan unionissa ja Japanissa

(2010/C 190/02)

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 8 artiklan,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001⁽²⁾ ja erityisesti sen 41 artiklan,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

I. JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 19. helmikuuta 2010 ehdotuksen neuvoston päätökseksi EU:n ja Japanin tulliyhteistyösekokomiteassa ilmaistavasta Euroopan unionin kannasta valtuutettuja talouden toimijoita koskevien ohjelmien vastavuoroiseen tunnustamiseen Euroopan unionissa ja Japanissa⁽³⁾.

2. Tietosuojavaltuutettua ei kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Siitä syystä tämä lausunto annetaan saman asetuksen 41 artiklan 2 kohdan perusteella. Tietosuojavaltuutettu suosittelee, että päätöksen johdanto-osaan lisätään viittaus tähän lausuntoon.

3. Tietosuojavaltuutettu on todennut henkilötietojen suojassa joitakin puutteita ja epäselvyyksiä. Niitä selvitetään tarkemmin luvussa IV sen jälkeen, kun on kuvailtu ehdotuksen yhteyksiä ja taustaa luvussa III.

II. EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETUN KUULEMINEN

4. Tietosuojavaltuutettu on laatinut toimintapoliittisen asiakirjan "Euroopan tietosuojavaltuutettu yhteisön toimielinten neuvonantajana lainsäädäntöehdotuksissa ja niihin liittyvissä asiakirjoissa"⁽⁴⁾, jossa selvitetään hänen neuvoo-antavaa tehtäväänsä. Tämä neuvoo-antava tehtävä perustuu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohtaan ja 41 artiklaan. Kyseisen asetuksen johdanto-osan 17 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa: "Jotta yksilöitä voitaisiin tehokkaasti suojata unionissa suoritettavan henkilötietojen käsittelyn osalta, olisi erilaisiin asiaa koskeviin oikeusaloihin liittyviin toimiin sovellettava yhdenmukaisia sääntöjä ja menettelyjä". Yhdenmukaisuus onkin yksi ehdottomista edellytyksistä Euroopan laajuisen tietosuojan korkean tason saavuttamiselle myös unionin ulkoisessa toiminnassa.

5. Euroopan komissio tunnustaa tietosuojavaltuutetun laajan vastuun, ja komission vakiintuneena käytäntönä on kuulla tietosuojavaltuutettua kaikista merkittävistä lainsäädäntöehdotuksista ja muista ehdotuksista. Tietosuojavaltuutetun tehtävä on antaa neuvoja "kaikista henkilötietojen käsittelyä koskevistä seikoista". Tämä tarkoittaa, että tietosuojavaltuutettua on kuultava kaikesta lainsäädännöstä, johon sisältyy henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä taikka säännöksiä, jotka vaikuttavat (tai ovat omiaan vaikuttamaan) henkilötietojen käsittelyyn. Sama koskee myös kaikkia unionin ulkoiseen toimivaltaan kuuluvia välineitä.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ KOM(2010) 55 lopullinen.

⁽⁴⁾ Toimintapoliittinen asiakirja on saatavilla osoitteessa http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/EDPS/Publications/Papers/PolicyP/05-03-18_PP_EDPSadvisor_EN.pdf

6. Toimintapoliittisessa asiakirjassa käsitellään myös kuulemisten määräaikoja. Jos tietosuojavaltuutettua kuullaan lainsäädäntömenettelyn varhaisessa vaiheessa, hän voi toimia tehokkaasti ja ehdottaa muutoksia tekstiin. Ehdotusta valmistelevan komission yksikön on toimitettava tekstiluonnos tietosuojavaltuutetulle epävirallista kuulemistä varten mahdollisuuksien mukaan jo ennen virallisen ehdotuksen hyväksymistä. Kun ehdotus on hyväksytty, siitä järjestetään vielä toinen, virallinen kuuleminen. Tässä vaiheessa Euroopan tietosuojavaltuutetun antamat neuvot julkaistaan virallisessa lehdessä (C-sarja).

7. Kuten edellä mainittiin, Euroopan tietosuojavaltuutetulle ei toimitettu kyseisen ehdotuksen luonnosta eikä häntä kuultu ehdotuksesta myöskään sen hyväksymisen jälkeen. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää tätä menettelyä erittäin valittavana, sillä – kuten jäljempänä selitetään – hänen osallistumisensa olisi antanut erinomaisen tilaisuuden tuoda lisäarvoa ehdotukselle.

III. EHDOTUKSEN YHTEYDET JA TAUSTA

8. Ehdotuksen tarkoituksena on tunnustaa vastavuoroisesti, että unionin ja Japanin valtuutettuja talouden toimijoita (AEO) koskevat ohjelmat ovat yhteensopivia ja yhtäläisiä, sekä hyväksyä vastavuoroisesti toimijoille myönnetty AEO-asetat.

9. EU:n ja Japanin suhteet tullialalla perustuvat 1. helmikuuta 2008 voimaan tulleen sopimukseen yhteistyöstä ja keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa (jäljempänä 'tulliyhteistyösopimus')⁽¹⁾ Tulliyhteistyösopimuksen mukaan tulliyhteistyöhön kuuluvat kaikki tullilainsäädännön soveltamiseen liittyvät kysymykset. Lisäksi EU ja Japani sitoutuvat pyrkimään yhteistyöhön kehittääkseen kauppaa helpottavia toimia tullialalla kansainvälisten normien mukaisesti⁽²⁾. Valtuutettuja talouden toimijoita (AEO) koskevien ohjelmien ja turvatoimenpiteiden vastavuoroisella tunnustamisella lisätään toimitusketjun joka vaiheen turvallisuutta ja helpotetaan kauppaa.

10. Lisäksi ehdotuksessa esitetään muun muassa, että tulliviranomaiset ylläpitävät ohjelmien välistä yhdenmukaisuutta ja että kukin tulliviranomainen tarjoaa vastaavat edut talouden toimijoille, joilla on AEO-asema toisen tulliviranomaisen ohjelmassa. Tulliviranomaisten on myös lisättävä viestintää ja vaihdettava tietoja ohjelmista. Ehdotuksessa luetellaan tiedot, joita valtuutetuista talouden toimijoista on vaihdettava.

IV. EHDOTUKSEN TARKASTELU

IV.1 Henkilötietojen suojaa koskevan lainsäädännön sovellettavuus

11. Ehdotuksen liitteen IV artikla koskee tietojenvaihtoa ja viestintää. Siinä mainitaan, että ohjelmissa vaihdetaan järjestelmällisesti erityisesti ohjelmien osanottajia koskevia tietoja ja niihin liittyvää dataa sähköisessä muodossa. Liitteessä luetellaan AEO-ohjelmissa valtuutetuista talouden toimijoista vaihdettavat yksityiskohtaiset tiedot, joita ovat esimerkiksi AEO-asetassa olevan talouden toimijan nimi ja osoite.

12. AEO-järjestelmästä säädetään annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2005⁽³⁾ 5 artiklan a kohdassa, jossa todetaan seuraavaa: "1. – Valtuutettu taloudellinen toimija hyötyy vaarattomuutta ja turvallisuutta koskevien tullitarkastusten helpotuksista ja/tai tullisääntönsä mukaisista yksinkertaistetuista menettelyistä".

13. Komission asetuksen (EY) N:o 1875/2006⁽⁴⁾ 1 artiklan 12 alakohdan määritelmän mukaan "taloudellisella toimijalla" tarkoitetaan "henkilöä, jonka liiketoimia tullilainsäädäntö koskee". Taloudellinen toimija voi siten olla joko luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Myös 9 kohdassa tarkoitettujen valtuutettujen talouden toimijain (AEO) täyttävät taloudellisen toimijan määritelmän. Näin ollen valtuutettuja talouden toimijoita koskevia tietoja voidaan perustellusti pitää asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja direktiivin 95/46/EY 2 artiklan a kohdassa tarkoitettuina "henkilötietoina" ainakin silloin, kun nämä ovat luonnollisia henkilöitä. Joissakin tapauksissa valtuutettujen talouden toimijain tiedot voidaan luokitella henkilötiedoiksi jopa silloin, kun nämä ovat oikeushenkilöitä. Näissä tapauksissa ratkaisevana tekijänä on, "koskevatko" tiedot "tunnistettavissa olevaa henkilöä"⁽⁵⁾. Näin ollen ei ole epäilystäkään siitä, että kyseisen ehdotuksen puitteissa voidaan vaihtaa henkilötietoja.

14. Henkilötietoja käsittelevät tulliviranomaiset. Ehdotuksen liitteen I artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa: "Tulliyhteistyösopimuksen 1 artiklan c alakohdassa määritellyt tulliviranomaiset – ovat vastuussa tämän päätöksen täytäntönnäpänosta". Kyseisen määritelmän mukaan tulliviranomaisella tarkoitetaan "Euroopan yhteisössä Euroopan yhteisöjen komission tulliasioista vastaavia toimivaltaisia yksiköitä sekä Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden tulliviranomaisia". Näin ollen tässä yhteydessä sovelletaan sekä asetusta (EY) N:o 45/2001 että direktiiviä 95/46/EY⁽⁶⁾. Asetus (EY) N:o 45/2001 koskee henkilötietojen käsittelyä komissiossa ja direktiivi 95/46/EY henkilötietojen käsittelyä kansallisten tulliviranomaisten osalta.

⁽³⁾ EUVL L 117, 4.5.2005, s. 13.

⁽⁴⁾ EUVL L 360, 19.12.2006, s. 64.

⁽⁵⁾ Ks. 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän henkilötietojen käsittelystä antama lausunto N:o 4/2007 (WP 136), joka on saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2007/wp136_en.pdf, ja erityisesti sen sivut 23 ja 24.

⁽⁶⁾ Asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja direktiivin 95/46/EY 3 artiklan 1 kohta.

⁽¹⁾ EUVL L 62, 6.3.2008, s. 24.

⁽²⁾ Tulliyhteistyösopimuksen 4 artikla.

IV.2 Henkilötietojen kansainväliset siirrot

15. Direktiivin 25–26 artiklassa annetaan henkilötietojen kansainvälisistä siirroista vastaavat säännöt kuin asetuksen 9 artiklassa. Säännöissä vahvistetun periaatteen mukaan henkilötietoja voidaan siirtää jäsenvaltiosta kolmanteen maahan ainoastaan siinä tapauksessa, että vastaanottajan maassa varmistetaan tietosuojan riittävä taso (tai toteutetaan riittävät suojatoimet tai todetaan, että kyseisessä tapauksessa voidaan soveltaa jotakin asetuksessa tai direktiivissä säädettyä poikkeusta).

Tietosuojan riittävyyden toteaminen ehdotuksessa

16. Ehdotuksen perusteluissa on myös tietosuojaa käsittelevä kohta (5 kohta). Kyseisen 5 kohdan 1 alakohdassa todetaan, että Japanin tietosuojajärjestelmän taso on riittävä asetuksen (EY) N:o 45/2001 9 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Asetuksen 9 artiklassa annetaan säännöt henkilötietojen siirtämisestä vastaanottajille, jotka eivät ole yhteisöjen toimielimiä tai elimiä ja joihin ei sovelleta direktiiviä 95/46/EY. Tällaisia ovat esimerkiksi Japanin kaltaiset kolmannet maat.

17. Asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "[h]enkilötietoja voidaan siirtää vastaanottajille, jotka eivät ole yhteisöjen toimielimiä tai elimiä ja joihin ei sovelleta direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanemiseksi annettua kansallista lainsäädäntöä, ainoastaan siinä tapauksessa, että vastaanottajan maassa tai vastaanottavassa kansainvälisessä järjestössä varmistetaan tietosuojan riittävä taso ja että tiedot siirretään yksinomaan sen vuoksi, että rekisterinpitäjän toimivaltaan kuuluvien tehtävien hoito tulee mahdolliseksi".

18. Asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaan kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön antamana tietosuojan tason riittävyys arvioidaan "tiedonsiirtotoimen tai tiedonsiirtotoimien sarjaan liittyvien olosuhteiden mukaisesti". Lisäksi siinä esitetään joitakin esimerkkejä näkökohdista, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Sen mukaan "huomiota on kiinnitettävä erityisesti tietojen luonteeseen, suunnitellun yhden tai usean käsittelytoimen tarkoitukseen ja kestoon, vastaanottajana olevaan kolmanteen maahan tai kansainväliseen järjestöön, kolmannessa maassa voimassa olevaan tai kansainväliseen järjestöön sovellettavaan sekä yleiseen että alakohtaiseen lainsäädäntöön sekä ammatillisiin sääntöihin ja suojaustoimenpiteisiin, joita tässä kolmannessa maassa tai kansainvälisessä järjestössä noudatetaan". Luettelo ei ole tyhjentävä; tapauksen mukaan huomioon voidaan ottaa muitakin näkökohtia.

19. Asetuksen 9 artiklaa on tulkittava direktiivin 95/46/EY 25 ja 26 artiklan perusteella. Direktiivin 25 artiklan 6 kohdassa säädetään, että "komissio voi 31 artiklan 2 kohdassa vahvistetun menettelyn mukaisesti todeta, että tietyssä kolmannessa maassa taataan tietosuojan riittävä taso tämän artiklan 2 kohdan tarkoittamassa merkityksessä, mikä johtuu kyseisen maan sisäisestä lainsäädännöstä tai kansainvälisistä sitoumuksista, jotka on tehty –". Tietyin maan tietosuojan toteamisessa "riittäväksi" on siis noudatettava direktiivin 31 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä eli komitologiamenettelyä.

20. Ehdotuksessa kyseistä menettelyä ei kuitenkaan ole noudatettu. Perustelujen 5 kohdan 1 alakohdassa Japanin tietosuojajärjestelmän riittävyydestä esitetty toteamus on siten direktiivin 25 artiklan 6 kohdan vastainen. Sen vuoksi tietosuojavaltuutettu suosittelee painokkaasti tämän toteamuksen poistamista ehdotuksesta.

21. Tietosuojavaltuutettu on tietoinen siitä, että ehdotuksen liitteen IV artiklan 5 kohdan mukaan "tulliviranomaiset takaaavat tietosuojan tulliyhteistyösopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan mukaisesti". Tulliyhteistyösopimuksen 16 artikla koskee "Tietojen vaihtoa ja luottamuksellisuutta", ja sen 2 kohdassa säädetään seuraavaa: "Henkilötietoja saa vaihtaa ainoastaan, jos ne vastaanottava sopimuspuoli sitoutuu suojelemaan niitä vähintään samalla tavalla kuin tiedot toimittava sopimuspuoli suojelisi niitä kyseisessä tapauksessa. Se sopimuspuoli, joka voisi toimittaa tietoja, ei saa asettaa vaatimuksia, jotka ovat ankarampia kuin sen omalla oikeudenkäyttöalueella sovellettavat vastaavat vaatimukset".

22. Tietosuojavaltuutettu haluaa kuitenkin korostaa edellä esitetyn mukaisesti, että ehdotuksessa käytetään kolmannen maan tietosuojan tason arviointiperusteena "riittävyyttä" eikä "samanlaisuutta" (kuten unionin nykyisissä kansainvälisissä sitoumuksissa) ⁽¹⁾. Joka tapauksessa vaikuttaa siltä, että 16 artikla on luonteeltaan pelkästään toteava, koska tulliyhteistyösopimuksessa ei missään kohden mainita, että järjestelmät olisivat tosiasiallisesti "samanlaisia". Siinä ei liioin edellytetä, että tämä "samanlaisuus" tai edes "riittävyys" olisi jollakin tavalla arvioitava. Tätä 16 artiklan toteamusta ei siten voida pitää riittävyyden ratkaisevana arviointiperusteena eikä lähtökohtana perustelujen 5 kohdan 1 alakohdassa esitetylle toteamukselle.

Tapauksen erityispiirteet huomioon ottava laajempi tarkastelutapa

23. Lisäksi on huomattava, että kolmannen maan tietosuojan tason voi arvioida joko Euroopan komissio, tietosuojaviranomainen tai rekisterinpitäjä ja että arvioinnilla on eri oikeusvaikutus sen mukaan, millä hallintotasolla se tehdään. Euroopan komission direktiivin 95/46/EY 25 artiklan 6 kohdan mukaisesti tietosuojan riittävyydestä esittämä toteamus on jäsenvaltioita sitova. Yhtä sitovia ovat asetuksen 9 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen Euroopan unionin toimielinten ja elinten päätökset. Jollei tällaista sitovaa päätöstä ole tehty, tietosuojan riittävyyden arvioi yleensä tietosuojaviranomainen ja joissakin valtioissa rekisterinpitäjä

⁽¹⁾ Ks. GATS-sopimuksen XIV artikla: "Edellyttäen, ettei toimenpiteitä sovelleta tavalla, joka johtaisi mielivaltaiseen tai perusteettomaan syrjintään niiden maiden välillä, joissa vallitsevat toisiinsa verrattavat olosuhteet, tai palvelukaupan piiloesteeseen, sopimus ei estä jäsentä hyväksymästä tai toimeenpanemasta toimenpiteitä – (c) jotka ovat välttämättömiä sellaisten lakien tai määräysten noudattamisen turvaamiseksi, jotka eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa, mukaan lukien – (ii) henkilöiden yksityisyyden suojaaminen henkilökohtaisten tietojen käsittelyssä ja levittämisessä sekä henkilöä koskevien tiedostojen ja tilitietojen luottamuksellisuuden suoja; –".

- tietosuojaviranomaisen valvonnassa. Asetuksen 9 artiklassa noudatetaan selvästikin tätä jälkimmäistä mallia.
24. Tämä merkitsee, että vaikka jonkin tietyn maan tietosuojajärjestelmää ei kokonaisuudessaan olisi todettu ”riittäväksi” direktiivin 25 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti, rekisterinpitäjä voi kuitenkin katsoa, että johonkin yksittäiseen tiedonsiirtotoimeen tai tiedonsiirtotoimien sarjaan sovellettava oikeudellinen tietosuojajärjestelmä on ”riittävä” (jäljempänä esitetyin edellytyksin).
25. Asetuksen 9 artiklan 2 kohdan (ja direktiivin 25 artiklan 2 kohdan) mukaan tietosuojan taso arvioidaan tiedonsiirtotoimeen tai tiedonsiirtotoimien sarjaan liittyvien olosuhteiden mukaisesti. Se on arvioitava konkreettisesti ottaen huomioon kyseisen tiedonsiirtotoimen tai tiedonsiirtotoimien sarjan erityispiirteet (takuu ja/tai riskit). Arvioinnin perusteella on tehtävä päätös tietosuojan senhetkisestä tasosta tietyn tiedonsiirtotoimen tai tiedonsiirtotoimien sarjan kohdalla, ja arvioinnissa on rajoituttava ainoastaan niihin tarkoituksiin, joihin rekisterinpitäjä on tiedot kerännyt, sekä tietojen vastaanottajiin siinä maassa, johon tiedot toimitetaan. Tässä tapauksessa on rekisterinpitäjän vastuulla tarkistaa, täyttyvätkö tietosuojan riittävyyden edellytykset. Jos arvioinnin tekee rekisterinpitäjä, sen päätöstä valvoo tietosuojaviranomainen.
26. Ehdotuksen perustelujen 5 kohdan 1 alakohdassa mainitaan, että kyseisestä Japanin tietosuojajärjestelmästä säädetään Japanin tullilaissa (108 pykälän 2 momentti), kansainvälistä tutkinta-apua ja siihen liittyviä seikkoja koskevassa laissa (1 ja 3 pykälä), julkista palvelua koskevassa kansallisessa laissa (100 pykälä), hallintoelinten hallussa olevia henkilötietoja koskevassa laissa (8 pykälä) ja hallintoelinten hallussa olevien tietojen saantia koskevassa laissa (5 pykälä).
27. Tietosuojavaltuutetulla ei ole näyttöä siitä, että tämä järjestelmä olisi arvioitu 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän valmisteluasiakirjan (WP12) ”henkilötietojen siirrot kolmansiin maihin: EU:n tietosuojadirektiivin 25 ja 26 artiklan soveltaminen” perusteella ja siinä määriteltyjen periaatteiden mukaisesti ⁽¹⁾.
28. Lisäksi on pidettävä mielessä, että riittävyyteen perustuva arviointitapa edellyttää, että arvioinnissa otetaan huomioon sekä lain kirjain että käytäntö (objektiivis-funktionaalinen lähestymistapa). Toisin sanoen lainsäädäntöjärjestelmän arviointi ei vielä sellaisenaan osoita, että sääntöjä käytännössä noudatetaan.
29. Tämä merkitsee, että sääntöjen täytäntöönpanon tehokkuus ja käytännön soveltaminen on arvioitava edes jollakin tavalla, ennen kuin voidaan määrittää, onko kyseisessä tiedonsiirtotoimessa tai tiedonsiirtotoimien sarjassa – tässä tapauksessa AEO-ohjelmissa tapahtuvassa tietojenvaihdossa – varmistettu tietosuojan riittävä taso.
30. Näin ollen rekisterinpitäjien (joita tässä tapauksessa ovat Euroopan yhteisössä Euroopan yhteisöjen komission tulliasioista vastaavat toimivaltaiset yksiköt sekä Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden tulliviranomaiset) on suoritettava arviointi, jossa selvitetään, onko vastaanottajan maassa (tässä tapauksessa Japanissa) tosiasiallisesti varmistettu tietosuojan riittävä taso kyseisille tiedonsiirtoille, ja jossa rajoitutaan ainoastaan tietojen nimenomaiseen käyttötarkoitukseen ja vastaanottajiin kyseisessä maassa ⁽²⁾ (toisin sanoen tietojenvaihto AEO-ohjelmien täytäntöönpanemiseksi). Tällaista arviointia ei kuitenkaan tehty.
31. Ehdotuksessa olisi voitu noudattaa tätä toimintatapaa Japanin tietosuojan ”riittävyteen” perustuvan menettelyn sijasta.

Muut vaihtoehdot

32. Ehdotusta laadittaessa olisi voitu myös selvittää, voisivatko rekisterinpitäjät esittää muita asetuksen 9 artiklan 7 kohdan ja direktiivin 26 artiklan 2 kohdan edellytykset täyttäviä ”asianmukaisia suojoitomia” tai olisiko kyseisessä tapauksessa voitu soveltaa jotakin asetuksen 9 artiklan 6 kohdassa tai direktiivin 26 artiklan 1 kohdassa mainituista poikkeuksista. ⁽³⁾

IV.3 Muut tietosuojalainsäädännön vaatimukset

Tietojen laatu

33. Tietojen laatua koskevat periaatteet määritellään asetuksen 4 artiklassa. Siinä muun muassa edellytetään, että ”(c) henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia eivätkä ne saa olla liian laajoja suhteessa tarkoituksiin, joihin ne on kerätty ja/tai joihin niitä myöhemmin käsitellään”. IV artiklan 4 kohdassa mainitut tietoryhmät näyttäisivät vastaavan tätä periaatetta.
34. Lisäksi asetuksen 4 artiklassa säädetään, että ”(e) henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa, ainoastaan sen ajan, kuin on tarpeen niitä tarkoituksia varten, joihin tiedot kerättiin tai joihin niitä myöhemmin käsitellään”. Ehdotuksessa olisi näin ollen määritettävä säilytysaika käsiteltäville henkilötiedoille.

⁽¹⁾ Ks. 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän valmisteluasiakirja ”Henkilötietojen siirrot kolmansiin maihin: EU:n tietosuojadirektiivin 25 ja 26 artiklan soveltaminen”, joka on saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/1998/wp12_en.pdf

⁽²⁾ Tietosuojavaltuutettu esitti samankaltaisen tulkinnan kuultuaan OLA-Fia asiakirjasta ”Henkilötietojen siirrot kolmansiin maihin: tietosuojan ”riittävyys” Euroopan neuvoston yleissopimuksen nro 108 allekirjoittaneissa maissa (asia 2009-0333)”, joka on saatavilla osoitteessa http://www.edps.europa.eu/Euroopan_tietosuojavaltuutettuWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Adminmeasures/2009/09-07-02_OLAF_transfer_third_countries_EN.pdf

⁽³⁾ Direktiivin 26 artiklan 1 kohta: ks. 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän valmisteluasiakirja direktiivin 95/46/EY 26 artiklan 1 kohdan yhteisestä tulkinnasta (WP114), joka on saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2005/wp114_en.pdf

Rekisteröidyn oikeudet

35. Komission on määritettävä jokin mekanismi, jolla turvataan rekisteröityjen oikeudet, kuten tiedonsaantioikeus sekä oikeus tietojen oikaisemiseen (asetuksen 13 ja 14 artikla).

Ilmoittamisvelvollisuus

36. Asetuksen 11 ja 12 artiklassa määritellään rekisteröidylle annettavat tiedot sekä määräaika niiden toimittamiselle. Komission on vahvistettava menettely, jota noudatetaan esimerkiksi tehtäessä päätöstä siitä, annetaanko nämä tiedot siinä vaiheessa, kun rekisteröidyltä kerätään tietoja (kolmannen maan toimesta) vai antaako komissio ne itse.

V. PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

37. Tietosuojavaltuutettu pitää valitettavana, ettei II luvussa tarkoitettua kuulemismenettelyä noudatettu.
38. Tietosuojavaltuutettu suosittelee, että perustelujen 5 kohdan 1 alakohdassa Japanin järjestelmän riittävydestä esitetty toteamus poistetaan, koska se ei ole asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja direktiivin 95/46/EY vaatimusten mukainen.

Tietosuojavaltuutettu kehottaa harkitsemaan muita asetuksessa ja direktiivissä tarjottuja keinoja, joilla voitaisiin varmistaa henkilötietojen kansainvälisiä siirtoja koskevien sääntöjen noudattaminen.

39. Lisäksi tietosuojavaltuutettu suosittelee, että komissio

- määrittelee käsiteltäville henkilötiedoille säilytysajan;
- määrittää järjestelmän, joilla turvataan rekisteröityjen oikeudet;
- vahvistaa menettelyn, jota noudatetaan tietojen antamisessa rekisteröidylle.

Annettu Brysselissä 12 päivänä maaliskuuta 2010.

Peter HUSTINX
Euroopan tietosuojavaltuutettu